Вучэбная праграма складзена на аснове тыпавой праграмы “Сучасная беларуская мова”:Вучэбная праграма для вышэйшых навучальных устаноў па спецыяльнасцях 1-21 05 01 “Беларуская філалогія”, 1-21 05 02 “Руская філалогія”, 1-21 05 04 “Славянская філалогія”, 1-21 05 05 “Класічная філалогія”, 1-21 05 06 “Рамана-германская філалогія” / Аўт.-склад. З.І.Бадзевіч, С.А.Важнік, Г.К.Чахоўскі. – Мн., РІВШ, 2010. Зацерджана Вучэбна-метадычным аб’яднаннем ВНУ Рэспублікі Беларусь па гуманітарнай адукацыі 13.07.2010 г. Рэгістрацыйны № ТД – Д 133/ тып.

Разгледжана і рэкамендавана да зацвярджэння на пасяджэнні кафедры
_________________ сучаснай беларускай мовы ____________________
(назва кафедры)

11 чэрвеня 2012 г. Пратакол №11

(дата, нумар пратакола)

Загадчык кафедры
_________________ З.І. Бадзевіч
(подпіс) (Ініцыялы, прозвішча)

Адобрана і рэкамендавана да зацвярджэння Вучэбна-метадычнай камісіяй філалагічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта
(назва вышэйшай навучальнай установы)

21 чэрвеня 2012 г. Пратакол № 8
(дата, нумар пратакола)

Старшыня
_______________ М.М. Хмяльніцкі
(подпіс) (Ініцыялы, прозвішча)

Тлумачальная запіска

Вучэбны курс сучаснай беларускай мовы, звязаны з вывучэннем раздзелаў “Марфеміка. Марфаналогія. Словаўтварэнне”, з’яўляецца важным звяном у фарміраванні лінгвістычнай кампетэнцыі студэнтаў-філолагаў, спрыяе вырашэнню задачы гісторыка-культурнага асваення моўнай спадчыны беларускага народа.

Вывучэнне раздзелаў “Марфеміка. Марфаналогія. Словаўтварэнне” ставіць сваёй задачай авалоданне лінгвістычнай тэорыяй па марфеміцы, марфаналогіі і словаўтварэнні, выпрацоўку ўменне аналізаваць марфемную і словаўтваральную структуру лексічных адзінак рознага тыпу -- вытворных/невытворных, простых/складаных.

Засваенне марфемікі і словаўтварэння мае на мэце падвесці студэнтаў да разумення прычынна-выніковых сувязей у мове, да асэнсавання таго, што словаўтваральная сістэva – частка агульнай сістэмы мовы, усе элементы якой знаходзяцца ва ўзаемасувязі.

У працэсе вывучэння марфемікі і словаўтварэння студэнты павінны ведаць:

- тыпалогію адзінак марфемікі, марфаналогіі і словаўтварэння, іх значэнні і функцыі;
- азначэнні паняццяў марфемікі, марфаналогіі і словаўтварэння;
- істотныя прыметы марфеміка-словаўтваральных з’яў;
- спосабы форма-словаўтварэння;
-комплексныя адзінкі словаўтварэння, іх дыферэнцыяльныя і інтэгральныя прыметы;
-сэнсава-стылістычную функцыю форма-словаўтваральных сродкаў;
- сувязь марфемікі і словаўтварэння з іншымі раздзеламі мовазнаўства;
- лінгвістычныя трактоўкі да пэўных прыватных з’яў па марфеміцы і словаўтварэнні, іх навуковае асвятленне.

Павінны ўмець:

- выдзяляць значымыя часткі ў словах і тлумачыць іх;
- адрозніваць формаўтварэнне і словаўтварэнне;
- падбіраць аднакаранёвыя і аднаструктурныя словы паводле фармальна-семантычных сувязей;
- вызначаць спосабы ўтварэння слоў;
- мадэліраваць паводле фармальна-семантычных сувязей розныя адзінкі словаўтварэння (словаўтваральныя пары, словаўтваральныя ланжужкі, словаўтваральныя тыпы, словаўтваральныя гнёзды, словаўтваральныя парадыгмы);
- выкарыстоўваць вытворныя словы і формы слоў у вусным і пісьмовым маўленні;
- утвараць вытворныя ў адпаведнасці са словаўтваральнымі нормамі; іх рэдагаванне ў выпадку неадпаведнасці словаўтваральнай норме (словаўтваральнай мадэлі, словаўтваральнаму тыпу);
- праводзіць марфемны і словаўтваральны аналіз слоў;
- карыстацца марфемнымі і словаўтваральнымі слоўнікамі.

Вывучэнне курса “Марфеміка. Марфаналогія. Словаўтварэнне” павінна садзейнічаць паляпшэнню якасці арфаграфічных уменняў і навыкаў студэнтаў, імкненню да самастойнага назапашвання ведаў, фарміраванню духоўна арыентаванага мыслення і высокага інтэлекту.

Праграма вучэбнага курса

МАРФЕМІКА

Марфеміка: тэрмін і паняцце. Двузначнасць тэрміна марфеміка. Марфеміка як раздзел мовазнаўства, яе прадмет і задачы. Сувязь марфемікі з іншымі раздзеламі мовазнаўства (фанетыкай і фаналогіяй, лексікалогіяй, словаўтварэннем, марфалогіяй, сінтаксісам). Асноўныя паняцці марфемікі.

Марфеміка як сістэма марфем мовы. Марфема як мінімальная значымая частка слоў (словаформ). Месца марфемы ў сістэме адзінак розных узроўняў мовы: фанема і марфема, склад і марфема, слова і марфема, словазлучэнне і марфема, сказ і марфема. Агульныя (інтэгральныя) і адметныя (дыферэнцыяльныя) прыметы марфемы ў параўнанні з іншымі адзінкамі мовы.

Сістэма марфем у мове. Класіфікацыя марфем паводле іх ролі, значэння, функцыі, месца ў складзе слова (словаформы) і паходжання. Каранёвыя і афіксальныя марфемы, іх асаблівасці і адрозненне. Свабодныя і звязаныя (радыксоіды) карані. Фармальна-семантычнае вылучэнне каранёвых марфем. Цяжкія выпадкі вылучэння каранёвых марфем.

Афікс: тэрмін і паняцце. Класіфікацыя афіксальных марфем паводле месца ў складзе слова (словаформы) адносна кораня: перадкаранёвыя і паслякаранёвыя афіксальныя марфемы. Характарыстыка афіксальных марфем: прэфікс (прыстаўка), суфікс, постфікс, інтэрфікс, конфікс (цыркумфікс), флексія (канчатак). Пытанне аб інтэрфіксах, постфіксах і конфіксах (цыркумфіксах) у лінгвістычнай літаратуры.

Класіфікацыя афіксальных марфем паводле значэння і функцыі: словаўтваральныя (дэрывацыйныя), формаўтваральныя (словазменныя, рэляцыйныя) і словаформаўтваральныя (сінкрэтычныя) афіксы.

Рэгулярныя і нерэгулярныя, прадуктыўныя і непрадуктыўныя афіксы.

Афіксоіды як марфемы пераходнага тыпу. Разнавіднасці афіксоідаў: прэфіксоіды, суфіксоіды. Пытанне пра афіксоіды ў сучаснай лінгвістыцы.

Структурна-семантычныя ўзаемаадносіны афіксальных марфем у складзе слова. Аманімія, полісемія (мнагазначнасць), сінанімія і антанімія марфем.

Экспрэсіўна-стылістычныя функцыі марфем у беларускай мове.

Тыпы афіксальных марфем паводле фанемнага выражэння: матэрыяльна выражаныя (пазітыўныя) і нулявыя марфемы. Нулявыя марфемы і спосабы іх вылучэння ў словах (словаформах).

Адзінкавыя (унікальныя) структурныя часткі слоў (словаформаў), іх уласцівасці. Унірадыксоіды і уніфіксы.

Парадыгматычны і сінтагматычны спосабы вылучэння афіксальных марфем. Цяжкія выпадкі вылучэння афіксальных марфем.

Аснова: тэрмін і паняцце. Аснова як абавязковы кампанент структуры

слова. Прынцыпы выдзялення асновы слова і асновы словаформы ў сучаснай лінгвістыцы. Аснова і корань. Тыпы асноў: аснова словаформы, аснова слова. Чляні́мыя / нечляні́мыя, вытворныя / невытворныя асновы. Перарваная і неперарваная асновы. Асновы простых і складаных слоў. Суплетыўны тып асноў. Поўны і частковы суплетывізм. Цяжкія выпадкі вызначэння асновы слова і асновы словаформы.

Гістарычныя змены ў марфемнай структуры слоў: апрошчанне, перараскладанне, ускладненне, дэкарэляцыя. Прычыны і характар гэтых з’яў у беларускай мове.

Марфемны аналіз слова, яго спецыфіка, прынцыпы і задачы. Фармальна-семантычны прынцып – аснова марфемнага аналізу. Адрозненне і ўзаемаадносіны марфемнага, словаўтваральнага і этымалагічнага аналізаў.

Марфемаграфія: марфемныя слоўнікі.

МАРФАНАЛОГІЯ

Марфаналогія: тэрмін і паняцце. Аб’ект і задачы марфаналогіі як раздзела мовазнаўства. Сувязь марфаналогіі з фанетыкай, фаналогіяй, арфаэпіяй, марфемікай, словаўтварэннем, марфалогіяй, сінтаксісам, стылістыкай. Асноўныя адзінкі марфаналогіі, іх характарыстыка. Морфы, аламорфы, варыянты марфемы. Марфанема. Субморф і яго адносіны да морфа. Марфаналагічны рад.

Фанемная структура марфем. Структура каранёвых марфем слоў, якія належаць да розных часцін мовы. Структура афіксальных марфем.

Марфаналагічныя з’явы: чаргаванні (альтэрнацыя) гукаў у межах марфемы, чаргаванні фанем на стыку марфем, усячэнне асновы, нарашчэнне асновы (інтэрфіксацыя), накладанне (інтэрферэнцыя, аплікацыя, гаплалогія) морфаў, сцяжэнне.

СЛОВАЎТВАРЭННЕ

Словаўтварэнне: тэрмін і паняцце. Словаўтварэнне як раздзел мовазнаўства. Прадмет, задачы і месца словаўтварэння сярод іншых лінгвістычных дысцыплін. Сувязь словаўтварэння з лексікалогіяй, фанетыкай, марфалогіяй і сінтаксісам. Сінхранія і дыяхранія ў словаўтварэнні.

Паняцце словаўтваральнай вытворнасці (матывацыі). Крытэрыі і паказчыкі вытворнасці. Фармальна-семантычная суадноснасць вытворнага слова з утваральным (матывавальным) словам як асноўны прынцып вытворнасці. Віды адносін вытворнасці паміж вытворным словам і ўтваральным (матывавальным) словам. Разыходжанні адносін фармальнай і сэнсавай вытворнасці. Непасрэдная і апасродкаваная вытворнасць. Адносіны множнай вытворнасці.

Вытворнае (матываванае) слова – аб’ект вывучэння ў словаўтварэнні. Уласцівасці вытворных слоў, іх фармальныя і семантычныя сувязі з утваральнымі словамі. Вытворнае і зыходнае (базавае, утваральнае, матывававальнае) слова як словаўтваральная пара, звязаная адносінамі словаўтваральнай вытворнасці. Словаўтваральны фармант як адзінка

словаўтваральнай сістэмы.
Словаўтваральная і марфемная структура слова. Суадносіны паняццяў падзельнасці (члянімасці) і вытворнасці слова.

Словаўтваральнае значэнне як асобы тып моўнага значэння. Адрозненне словаўтваральнага значэння ад лексічнага і граматычнага. Сродкі выражэння словаўтваральнага значэння вытворнага слова. Тыпы словаўтваральных значэнняў: транспазіцыйнае, мадыфікацыйнае, мутацыйнае.

Комплексныя адзінкі словаўтваральнай сістэмы, іх характарыстыка: словаўтваральная пара, словаўтваральны ланцужок, словаўтваральная парадыгма, словаўтваральнае гняздо.

Словаўтваральны тып і яго паняцце. Фармальныя і семантычныя прыметы словаўтваральнага тыпа. Прадуктыўнасць словаўтваральнага тыпа. Сінанімія, аманімія, антанімія словаўтваральных тыпаў.

Паняцце словаўтваральнай (марфаналагічнай) мадэлі.

Словаўтваральная катэгорыя як вынік узаемадзеяння сінанімічных словаўтваральных тыпаў.

Валентнасць (спалучальнасць) словаўтваральных марфем у слове. Семантычныя, стылістычныя, лексічныя, словаўтваральныя, фармальныя абмежаванні спалучальнасці словаўтваральных марфем.

Індывідуальна-аўтарская словатворчасць.

Спосаб словаўтварэння: тэрмін і паняцце. Спосабы сінхроннага словаўтварэння, іх класіфікацыя паводле характару словаўтваральных фармантаў: афіксальныя, бязафіксныя і змешаныя (камбінаваныя) спосабы словаўтварэння.

Афіксальныя спосабы словаўтварэння, іх разнавіднасці. Некамбінаваныя афіксальныя спосабы словаўтварэння: прэфіксальны, суфіксальны, нульсуфіксальны, постфіксальны.

Камбінаваныя афіксальныя спосабы словаўтварэння: прэфіксальна-суфіксальны (конфіксны, цыркумфіксны), прэфіксальна-нульсуфіксальны, прэфіксальна-постфіксальны, суфіксальна-постфіксальны, прэфіксальна - суфіксальна-постфіксальны.

Бязафікснае словаўтварэнне, яго асаблівасці.

Складанне як спосаб словаўтварэння, яго фармальна-структурныя разнавіднасці: словаскладанне, асноваскладанне. Абрэвіяцыя, яе асаблівасці. Віды абрэвіятур.

Змешаныя спосабы словаўтварэння як узаемадзеянне афіксальных і бязафіксных словаўтваральных сродкаў. Разнавіднасці змешаных спосабаў словаўтварэння: суфіксальна-складаны, скарачэнне (універбацыя, семантычная кандэнсацыя) з суфіксацыяй.

Адваротнае словаўтварэнне (рэдэрывацыя).

Прадуктыўнасць сінхронных спосабаў словаўтварэння.

Дыяхроннае словаўтварэнне ў беларускай мове. Спосабы дыяхроннага словаўтварэння: лексіка-семантычны, лексіка-сінтаксічны, марфалагічна-сінтаксічны. Разнавіднасці марфалагічна-сінтаксічнага словаўтварэння: субстантывацыя, ад’ектывацыя, адвербіялізацыя, пранаміналізацыя, нумералізацыя, прэпазіцыяналізацыя і інш. Прадуктыўнасць дыяхронных спосабаў словаўтварэння.

Паняцце словаўтваральнай нормы. Узаемадзеянне і канкурэнцыя словаўтваральных тыпаў. Словаўтваральная варыянтнасць. Актыўныя працэсы ў сістэме сучаснага беларускага словаўтварэння.

Словаўтваральны аналіз, яго спецыфіка, прынцыпы і задачы.

Словаўтваральныя слоўнікі. Адваротныя слоўнікі.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

№п/п	Назвы раздзелаў, тэм	Колькасць аўдыторных гадзін				
		Аўдыторныя				Самаст. работа
		Лекцыі	Практыч., семінар.	Лаб. заняткі	КСР	
1.	Марфеміка. Сістэма марфем у мове	10	12		6	
2.	Марфаналогія	2			2	
3.	Словаўтварэнне	8	8		4	

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТКА

Нумар раздзела, тэмы, заняткаў	Назва раздзела, тэмы, заняткаў; пералік пытанняў для вывучэння	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя, метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		лекцыі	практычныя (семінарскія) заняткі	лабараторныя заняткі	кіруемая самастойная работа студэнта			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	**Марфеміка. Марфаналогія. Словаўтварэнне (52 г.)**	**20**	**20**		**12**			
1.1.	**Марфеміка. Сістэма марфем у мове (22 г.)**	**10**	**12**		**6**			
1.1.1.	1. Паняцце тэрміна марфемікі; двухзначнасць тэрміна “марфеміка” 2. Прадмет і задачы марфемікі. 3. Сувязь марфемікі з іншымі раздзеламі мовазнаўства (фанетыкай, фаналогіяй, арфаграфіяй, лексікалогіяй, словаўтварэннем, марфалогіяй, сінтаксісам). 4. Асноўныя паняцці марфемікі. 5. Марфема як мінімальная значымая частка слоў (словаформ). 6. Месца марфемы ў сістэме адзінак розных узроўняў мовы: фанема і марфема, склад і марфема, слова і марфема, слова і марфема, словазлучэнне і марфема, сказ і	2	4		2	Марфемны слоўнік Энцыклапе-дыя “Беларуская мова”	[1],[3], [11], [12], [19], [20].	Пісьмовая работа

	марфема. 7. Інтэгральныя і дыферэнцыяльныя прыметы марфемы ў параўнанні з іншымі адзінкамі мовы. 8. Каранёвыя і афіксальныя марфемы, іх асаблівасці і адрозненне. 9. Свабодныя і звязаныя карані. 10. Фармальна-семантычнае вылучэнне каранёвых марфем. 11. Цяжкія выпадкі вылучэння каранёвых марфем.							
1.1.2.	**Класіфікацыя афіксальных марфем.** 1. Афікс: тэрмін і паняцце. 2. Класіфікацыя афіксальных марфем паводле месца ў складзе слова (словаформы) адносна кораня: перадкаранёвыя і паслякаранёвыя марфемы. 3. Фанемнае выражэнне марфем у мове. Матэрыяльна выражаныя (пазітыўныя) марфемы ў мове. 4. Нулявыя (матэрыяльна нявыражаныя) марфемы . Сістэма нулявых марфем у беларускай мове. 5. Характарыстыка афіксальных марфем: прыстаўка (прэфікс), суфікс, постфікс, інтэрфікс, конфікс (цыркумфікс), канчатак (флексія). 6. Пытанне аб інтэрфіксах, постфіксах і конфіксах (цыркумфіксах) у лінгвістычнай літаратуры.	2	4		2	Марфемны слоўнік. Электронны падручнік. Камп’ютэр-ныя тэсты	[1],[5], [11], [12], [14], [20].	Камп’ютэр-ны тэст

	7. Тыпы афіксальных марфем паводле значэння і функцыі: словаўтваральныя (дэрывацыйныя), формаўтваральныя (словазменныя, рэляцыйныя) і словаформаўтваральныя (сінкрэтычныя) афіксы. 8. Афіксоіды як марфемы пераходнага тыпу. Разнавіднасці афіксоідаў: прэфіксоіды, суфіксоіды. 9. Рэгулярныя і нерэгулярныя, прадуктыўныя і непрадуктыўныя афіксы.							
1.1.3.	**Структурна-семантычныя ўзаемаадносіны афіксальных марфем у складзе слова**. 1. Аманімія афіксаў. 2. Полісемія (мнагазначнасць) афіксаў. 3. Сінанімія афіксаў. 4. Антанімія афіксаў. 5. Экспрэсіўна-стылістычныя функцыі марфем у мове.	2			2	Марфемны слоўнік. “Беларуская граматыка”	[1], [4], [10],[11]], [13].	Пісьмовы тэст
1.1.4.	**Аснова як абавязковы кампанент структуры слова** 1. Аснова: тэрмін і паняцце. 2. Прынцыпы выдзялення асновы слова і словаформы ў лінгвістычнай літаратуры. 3. Аснова і корань 4. Тыпы асноў: аснова словаформы, аснова слова, словаўтваральная аснова. 5. Члянімыя /нечлянімыя, вытворныя/невытворныя асновы. 6. Перарваная і неперарваная асновы.	2	2			Марфемны слоўнік. Электронны падручнік. Камп’ютэр-ныя тэсты	[5],[11], [12], [16] [20].	Пісьмовы тэст

	7. Асновы простых і складаных слоў. 8. Суплетыўны тып асноў. Поўны і частковы суплетывізм. 9. Цяжкія выпадкі вызначэння асновы слова і асновы словаформы.							
1.1.5.	**Гістарычныя змены ў марфемнай структуры слоў.** 1. Апрошчанне, прычыны і характар гістарычнай з’явы ў складзе слоў (словаформ). 2. Перараскладанне, прычыны і характар гістарычнай з’явы ў складзе слоў (словаформ). 3. Ускладненне, прычыны і характар гістарычнай з’явы ў складзе слоў (словаформ). 4. Дэкарэляцыя, прычыны і характар гістарычнай з’явы ў складзе слоў (словаформ). 5. Марфемны аналіз слова, яго спецыфіка, прынцыпы і задачы. Адрозненне і ўзаемаадносіны марфемнага, словаўтваральнага і этымалагічнага аналізаў. 6. Беларуская марфемаграфія: марфемныя слоўнікі.	2	2				[3], [4], [8], [11], [12] [14], [17].	Самастой-ная работа
2. 1	**Марфаналогія (4 г.)**	**2**			**2**			
2.1.1.	1. Марфаналогія: тэрмін і паняцце. Аб’ект і задачы марфаналогіі як раздзела мовазнаўства. 2. Сувязь марфаналогіі з фанетыкай, фаналогіяй, арфаэпіяй, марфемікай, словаўтварэннем, марфалогіяй, стылістыкай. 3. Асноўныя адзінкі марфаналогіі, іх характарыстыка. Морфы, аламорфы,	2			2	Марфемны слоўнік. Словаўтвара-льны слоўнік Электронны падручнік. Камп’ютэр-ныя тэсты	[1—4], [8],[11,], [12].	Пісьмовая работа

	варыянты марфем.ю 4. Марфанема. Субморф і яго адносіны да морфа. Марфаналагічны рад. 5. Фанемная струтура каранёвых і афіксальных марфем. 6. Марфаналагічныя з'явы: чаргаванні (альтэрнацыя) фанем у межах марфемы, чаргаванні фанем на стыку марфем. 7. Усячэнне і нарашчэнне (інтэрфіксацыя) асновы . 8. Накладанне (інтэрферэнцыя, аплікацыя, гаплалогія) морфаў. 9. Фанемнае сцяжэнне морфаў.							
3.	**Словаўтварэнне (20 г.)**	**8**	**8**		**4**			
3.1.	**Словаўтварэнне. Словаўтваральная вытворнасць (4 г.)**	**8**	**8**		**4**			
3.1.1.	**Словаўтварэнне як раздзел мовазнаўства.** 1. Прадмет і задачы, сувязь словаўтварэння з іншымі раздзеламі мовазнаўства. 2. Сінхранія і дыяхранія ў словаўтварэнні. 3. Паняцце словаўтваральнай вытворнасці. Крытэрыі і паказчыкі вытворнасці. 4. Фармальна-семантычная суадноснасць вытворнага слова з утваральным словам (асновай). 5. Віды адносін вытворнасці паміж вытворным словам і ўтваральным словам: непасрэдная і апасродкаваная вытворнасць. 6. Адносіны множнай вытворнасці. 7. Словаўтваральны аналіз, яго спецыфіка і задачы.	2	2			Хрэстаматыя па беларускай мове. Словаўтваральны слоўнік Электронны падручнік.	[1—4], [6],[7], [9], [10], [11], [15].	Самастойная работа

	8. Паняцце словаўтваральнага значэння, яго адрозненне ад лексічнага і граматычнага значэнняў. Сродкі выражэння словаўтваральнага значэння вытворнага слова. 9. Тыпы словаўтваральных значэнняў: транспазіцыйнае, мадыфікацыйнае, мутацыйнае							
3.1.2.	**Комплексныя адзінкі словаўтваральнай сістэмы.** 1. Словаўтваральная пара. 2. Словаўтваральны ланцужок. 3. Словаўтваральная парадыгма. 4. Словаўтваральнае гняздо і яго структура 5. Словаўтваральны тып і яго паняцце. Прадуктыўнасць СТ. 6. Паняцце словаўтваральнай (марфаналагічнай) мадэлі. 7. Словаўтваральная катэгорыя як вынік узаемадзеяння сінанімічных словаўтваральных тыпаў. 8. Валентнасць (спалучальнасць) словаўтваральных марфем у мове.	2	2		2	Словаўтвара-льны слоўнік Электронны падручнік. Камп’ютэр-ныя тэсты	[1], [11], [14], [18], [20].	Самастой-ная работа
3.1.3.	**Спосабы словаўтварэння.** 1. Спосабы сінхроннага словаўтварэння, іх класіфікацыя паводле характару словаўтваральных фармантаў: афіксальныя, бязафіксныя і змешаныя спосабы словаўтварэння. 2. Складанне як спосаб словаўтварэння, яго разнавіднасці: асноваскладанне, словаскладанне.	4	4		2	Словаўтва-ральны слоўнік Электронны падручнік. Камп’ютэр-ныя тэсты	[1], [4],[6], [7], [11], [14], [20].	Камп’ютэр-ны тэст

	3. Абрэвіяцыя, яе разнавіднасці. Віды абрэвіятур. 4. Адваротнае словаўтварэнне. 5. Прадуктыўнасць сінхронных спосабаў словаўтварэння. 6. Дыяхронныя с посабы словаўтварэння: лексіка- семантычны, лексіка-сінтаксічны, марфалагічна-сінтаксічны, іх характарыстыка.							

Асноўная і дадатковая літаратура

№№ п/п	Спіс літаратуры	Год выдання
	Асноўная	
1.	Беларуская граматыка. Ч.1.	Мн., 1985.
2.	Беларуская мова ў 2-й палове ХХ ст	Мн., 1998.
3.	Беларуская мова. Энцыклапедыя.	Мн., 1994.
4.	Граматыка беларускай мовы. Т. 1.	Мн., 1962.
5.	Карский Е. Очерки по белорусскому языку. Словообразование	М., 1956
6.	Лукашанец А.А. Словаўтварэнне і граматыка.	Мн., 2001.
7.	Прыгодзіч М.Р. Словаскладанне ў беларускай мове.	Мн., 2000.
8.	Русак В.П. Марфаналогія сучаснай беларускай літаратурнай мовы	Мн, 2003.
9.	Сцяцко П.У. Культура мовы.	Мн, 2002.
10.	Сцяцко П.У. Праблемы нормы, культуры мовы	Гродна, 1998.
11.	Шакун Л.М. Словаўтварэнне.	Мн, 1978
12.	Шуба П.П. Уводзіны ў граматыку беларускай мовы.	Мн., 1969.
	Дадатковая	
13.	Герд А.С. Семантика морфем.	М., 1987.
14.	Земская Е.А. Современный русский язык. Словообразование.	М., 1973.
15.	Земская Е.А. Словообразование как деятельность.	М., 1992.
16.	Виноградов В. В. Вопросы русского словобразования.// Виноградов В. В. Избранные труды по русскому словобразованию.	М., 1975.
17.	Зверев А.Д. Словообразование в современных восточнославянских языках.	М., 1981.
18.	Милославский И.Г. Вопросы словообразовательного синтеза.	М., 1980.
19.	Лопатин В.В. Русская словообразовательная морфемика: Проблемы и принципы описания.	М., 1977.
20.	Моисеев А.И. Основные вопросы словообразования в современном русском литературном языке.	М., 1987.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ З ІНШЫМІ ДЫСЦЫПЛІНАМІ СПЕЦЫЯЛЬНАСЦІ

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца узгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы па вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумара пратакола)
1.Уводзіны ў агульнае мовазнаўства	Тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства	няма	Зацвердзіць Пратакол № 11 ад 11 чэрвеня 2012 г.
2. Гістарычная граматыка	Гісторыі беларускай мовы	няма	
3. Гісторыя беларускай літаратурнай мовы	Гісторыі беларускай мовы	няма	
4. Беларуская дыялекталогія	Гісторыі беларускай мовы	няма	
5. Сучасная руская мова	Рускай мовы	няма	

ДАПАЎНЕННІ І ЗМЯНЕННІ ДА ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ
ПА ВУЧЭБНАЙ ДЫСЦЫПЛІНЕ
на _____/_____ вучэбны год

№№ пп	Дапаўненні і змяненні	Падстава

Вучэбная праграма перагледжана і адобрана на пасяджэнні кафедры (пратакол № ____ ад ________ 20__ г.)

Загадчык кафедры

_________________________ _________________ _____________________
(ступень, званне) (подпіс) (Ініцыялы, прозвішча)

ЗАЦВЯРДЖАЮ
Дэкан факультэта

_________________________ _________________ _____________________
(ступень, званне) (подпіс) (Ініцыялы, прозвішча)